

Socialförvaltningen

KSAU

Information om mottagande av flyktingar 2018

Antal nyanlända som ska anvisas till Salems kommun för bosättning: 41 personer

Salems kommun har fullgjort sitt åtagande för 2017 i enlighet med Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning. Det innebär att kommunen har tagit emot de antal nyanlända som var fastställda enligt planering för 2017.

Mottagande av anvisade flyktingar för 2018 pågår. Salems kommun har till dags datum tagit emot anvisningar för 25 individer och av dessa har vi ordnat boende för 20. Av de 25 personerna som anvisats är 10 kvotflyktingar. De anvisade erbjuds boende i modul lägenheterna samt i enrumslägenheter som blockförhyrs. MSB upprättar ett s k etableringskontrakt* vid ankomst till kommunen. Tre individer som anvisades under 2017 har valt att flytta från kommunen.

Årsplanering/Mottagande

Kommunen har fått sin årsplanering för 2018 reviderad med anledning av att kommunen i tagit emot fler anvisningar under vissa månader än vad som gällde i den ursprungliga årsplaneringen. Det beror en bra matchning för aktuella individer och det bedöms väga tyngre än den ursprungliga årsplaneringen.

Årsplaneringen visar hur många nyanlända personer som kommunen kommer att få anvisade per månad under ett år.

Salems årsplanering ser ut enligt följande:

2018	Årsplanering januari	Reviderad årsplanering mars 2018
Januari	4	4
Februari	5	13
Mars	5	4
April	5	3
Maj	0	0
Juni	0	0
Juli	0	0
Augusti	4	4
September	5	4
Oktober	4	3
November	3	3
December	6	3

Kommunen har möjlighet att kontinuerligt inkomma med önskemål om förändring av årsplanering. I vissa fall kan en anvisning behöva avbrytas till exempel på grund av att en nyanländ tackar nej till erbjuden plats vilket medför en förskjutning i årsplaneringen.

Migrationsverket har aviserat att en högre andel av de anvisade under 2018 kommer vara kvotflyktingar. Huvuddelen av uttagningarna av kvot flyktingbarn kommer att vara flyktingar från Mellanöstern och Nordafrika som flytt från kriget i Syrien, men flera kommer även att tas ut i Östra Afrika samt på Afrikas horn och i Asien.

När det gäller anvisningar av kvotflyktingar, har Migrationsverket aviserat att det är det i högre grad familjer som anvisas. Salem har både fått anvisade kvotfamiljer men även kvotsinglar. Kommunen har fått två kvotsinglar anvisade.

Det kan medföra en annan nyttjandegrad av de bostäder som står till förfogande. Det kan komma behövas rymmas fler individer i modullägenheterna. Samtidigt är det svårt att se att de enrumslägenheter som kommunen blockförhyr kan rymma fler än en/två person åt gången, med enstaka undantag.

Ett nytt regelverk för nyanländas etablering i arbetslivet började gälla den 1/1 2018 vilket bl.a. innebär att den sk. rättigheten till etableringsplan har tagits bort och har ersatts med hänvisning till ett arbetsmarknadspolitiskt programmet, etableringsinsatser för nyanlända. Nyanlända ska ha en individuell handlingsplan liksom övriga arbets sökande samt att man inför utbildningsplikt för kortutbildade.

Anknytningsfamiljer

Att ta emot anknytningsfamiljer ligger utanför uppdraget "att ta emot flyktingar som anvisats till kommunen för bosättning". För anknytningsfamiljerna finns inget krav om att de skall vara bosatta inom kommunens gränser, men dock ett ansvar gällande deras situation tills de är bosatta.

Kommunen har hittills i år tagit emot anhörigfamiljer till två ensamkommande barn. Den ena familjen har fått ett tillfälligt boende i en av modullägenheterna på Vitsippan, och den andra har erbjudit ett tillfälligt boende i en av de 1:or som blockförhyrs.

Planering och tillgång på bostäder 2018 / Anskaffning av bostäder

Bygg- och miljönämnden har beslutat om tidsbegränsade bygglov på Salem 5:3 Södra Vitsippan och vid f.d. Skyttorpsskolan. Tekniska utskottet beslutade vid sitt sammanträde den 6 februari 2017 att godkänna beställning av paviljongbostäder på dessa två platser.

Boendepaviljongen i Skyttorp var klar i augusti 2017 och boendepaviljongerna på Vitsippan var klara i mitten av september 2017. Dessa inrymmer de flyktingar som kom under hösten 2017 samt flyktingar som kommer under 2018. 10 lägenheter, på 18 kvm, blockförhyrs sedan januari 2018 och används till flyktingmottagande 2018.

Ensamkommande flyktingbarn

Fyra ensamkommande barn anvisades under 2017. Prognos för 2017 var 4 ensamkommande flyktingbarn. Prognos för 2018 är ännu inte fastställd, men preliminär är det 5 ensamkommande.

Socialnämnden har fattat beslut om att Björkåsen ska bli ett stödboende och omställning till detta pågår. MSB kommer att bygga om lokalen under hösten.

Några ungdomar som fyllt 18 år och inte har fått beslut om uppehållstillstånd har flyttat till Migrationsverkets anläggningsboende under 2017.

Regeringen beslutade under 2017 om extra medel för att flyktingungdomar ska kunna stanna i kommunerna. Parallellt med de extra medlen har vi förstått att bidrag för åldersgruppen 20-21 år kraftigt kommer att minska. Det är frivilligt för kommunerna att fördela de extra medlen. En eventuell förlängning av insatser för gruppen 18 år och äldre beräknas nå en varaktighet av en månad, om de extra medlen skulle utnyttjas till detta. För 2018 finns extra statliga medlen i samma syfte men är halverade.

Ulf Lilja
Socialchef

Christina Lood
Miljö- och samhällsbyggnadschef

- **Utdrag ur Riktlinje för Sociala kontrakt** (beslutad i SN dec 2016)

”3.17 Socialt kontrakt för flyktingar, etableringskontrakt

Enligt överenskommelse med Migrationsverket ska Salems kommun årligen ta emot ett visst antal flyktingar för permanent bosättning i kommunen. Behov av boende för flyktingar ska diskuteras i Bogruppern.

De nyanlända flyktingarna ska få etableringskontrakt som sträcker sig under etableringsperioden (det vill säga två år) med möjlighet till förlängning med ett år. De nyanlända flyktingarna ska från dag ett vara inskrivna i olika bostadsköer och bostadsförmedlingar samt informeras om att de har ett korttidskontrakt och behöver söka sig vidare.

I beaktande av barnperspektivet ska barnfamiljer, om möjligt, placeras i bostäder som de har en möjlighet att vid behov ta över, det vill säga ej i bostadsrätter.

Familjer som kommer till Salem som anknytning till ensamkommande och därav ej är anvisade ska om möjligt placeras i Salem på etableringskontrakt. Då dessa ej enligt lag behöver bo i Salem kan dessa familjer placeras på hotell eller andra bostäder i en annan kommun.

De som kommer på anknytning till en vuxen ska informeras om att söka anläggningsboende hos Migrationsverket för att sedan anvisas till en kommun. Hos Migrationsverket kan de ansöka om att få bli anvisade till Salem.

Efter etableringstiden har den nyanlända flyktingen möjlighet att söka om bistånd till socialt kontrakt.”

Bedömning av bostadsbehovet för nyanlända flyktingar

Bakgrund

Kommunen har sedan införandet av Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (bosättningslagen) tagit emot 56 anvisade 2016 och 48 anvisade varav 12 kvot 2017. Under 2018 kommer Salems kommun att ta emot 41 anvisade, till dagens datum har 25 anvisade varav 10 kvotflyktingar kommit till kommunen.

Enligt överenskommelse med Migrationsverket ska Salems kommun årligen ta emot ett visst antal flyktingar för permanent bosättning i kommunen. Salems kommun har löst boendesituationen för mottagande av nyanlända under 2017 och 2018 genom att uppföra 24 lägenheter i paviljonger/moduler, inköp av några bostadsrätter för uthyrning i andra hand samt 1 lägenhet som kommunen hyr av bostadsbolaget Akelius. Kommunen blockförhyr även 10 ettor av en privat fastighetsägare. Kommunen har av samma privata fastighetsägare under 2016 och 2017 fått hyra lägenheter, som har erbjudits nyanlända som kommunen har tagit emot under 2016 och 2017. I dagsläget disponerar kommunen 42 bostäder och samtliga är vid ingången av 2019 bebodda.

Etableringstiden

Nyanlända flyktingar får etableringskontrakt som sträcker sig under etableringsperioden i två år med möjlighet till förlängning med ett år. När den tvååriga etableringsperioden med ett etableringskontrakt löper ut ska det finnas möjlighet att ansöka om ett socialt kontrakt. Enbart bostadslöshet är dock inte grund till att beviljas ett socialt kontrakt. Anvisade som erbjuds etableringskontrakt är informerade om att de i första hand ska söka eget boende under *hela* etableringstiden för att i god tid ha möjlighet att på egen hand hitta annat boende.

I beaktande av barnperspektivet ska barnfamiljer, om möjligt, placeras i bostäder som de har en möjlighet att vid behov ta över. Familjer som kommer till Salems kommun som anknytning till ensamkommande barn ska om möjligt få etableringskontrakt, då kravet inte är att dessa enligt lag behöver bo i kommunen kan dessa familjer placeras på hotell eller andra bostäder i en annan kommun. Detta är de förutsättningar som just nu gäller enligt av socialnämnden beslutade riktlinjer. Socialnämnden förväntas revidera dessa riktlinjer i mer restriktiv riktning i juni 2018.

Konsekvensanalys bostäder för nyanlända

Sedan ikraftträdandet av bosättningslagen 2016 har Salems kommun tagit emot 129 nyanlända varav 22 kvotflyktingar, ytterligare 16 nyanlända väntas komma under 2018.

Här tillkommer ett växande behov av bostäder varje år eftersom och de ursprungliga 42 är bebodda.

Sedan 2016 har 14 nyanlända flyttat från Salems kommun, 8 nyanlända har hittat ett annat boende i Salems kommunen, sammantaget är det 22 individer som har hittat ett annat boende som antingen ligger innanför eller utanför kommunens gränser.

Rättsläge och eventuella större förändringar de närmaste åren

Den 28 mars presenterades ett stort antal regeländringar med syfte att effektivisera och förenkla. Dessa förändringar, om de genomförs och vinner majoritet i riksdagen, föreslås då tillämpas från och med 2020. Under de senaste veckorna har dessutom de två största politiska partierna i riksdagen, presenterat avsikter på radikala förändringar, som sannolikt även kan vinna riksdagsmajoritet, som kan få till följd att det flyktingmottagande som kan bedömas med kännedom om dagens rättsläge, skulle kunna halveras. Det betyder att bedömningar om ca 40 flyktingar om året till Salems kommun, som redovisas i detta PM, skulle kunna reduceras till ca 20 personer.

Nettobehov exklusive 2 årsregeln

Prognosen på tillgängliga bostäder för nyanlända exklusive 2 årsregeln visar på ett underskott 2019 med en stadig ökning av underskottet 2019-2021.

Det framgår att det ökade underskottet på tillgängliga bostäder medför en kommande bostadslöshet som löper 2019 och framåt.

Att inte tillämpa 2 årsregeln innebär stagnerad rulljans på bostäder i kommunen som är *planerade* för nyanlända, vilket i första hand kommer att drabba anvisade 2019 men även framåt.

Bedömt bostadsbehovet vid *icke* tillämpning av s k 2 årsregel 2019, 2020 och 2021

Bostadsbehov/Årtal	2019	2020	2021
Tillgång antal lgh	42	42	42
Tillkommande behov antal lgh	23	42	58

Här tillkommer ett växande behov av bostäder varje år eftersom och de ursprungliga 42 är bebodda

Nettobehov inklusive 2 årsregeln

Prognosen på tillgängliga bostäder för nyanlända inklusive 2 årsregeln visar på ett mindre underskott 2019. Prognosen visar att ett antal bostäder kommer att göras tillgängliga för disponering under sista kvartalet 2020 och ett större antal 2021. Den rulljansen som uppstår vid tillämpningen av 2 årsregeln medför att bostäder frigörs för anvisade 2020 och framåt.

Den avgörande faktorn i sammanställningen av prognosen är vetskapen om vilka typer av familjekonstellationer som anvisas till kommunen 2019 och framåt, detta har kommunen i nuläget inte kännedom om. Om anvisade till kommunen är hälften familjer och hälften singlar bör behovet

vara omkring 27 bostäder. Om man istället räknar med att kommunen får två tredjedelar familjer och en tredjedel singlar bör behovet hamna på omkring 24 bostäder. Anvisas fler singlar ökar behovet av ytterligare bostäder.

Problematiken med att tillämpa 2 årsregeln innebär att utflytten av bosatta nyanlända i första hand kommer att omfatta ca 45 personer som under 2017 anvisades till Salems kommun och som, under 2019, i första hand själva bör hitta annat boende (eget ansvar). För de familjer som inte på egen hand kan klara att ordna boende kan det bli en fråga för socialtjänsten i kommunen.

Bedömt bostadsbehovet vid tillämpning av s k 2 årsregel 2019, 2020 och 2021

Bostadsbehov/Årtal	2019	2020	2021
Tillgång antal lgh	42	42	42
Tillkommande behov av antal lgh	4	-4	-15

Här tillkommer ett växande behov 2019, men "ruljansen" gör att det återlämnas etableringslägenheter. Däremot kan flera familjer bli aktuella för bedömning/beslut hos socialnämnden

Ensamkommande 20-åringar år 2019

I Salems kommun bor 19 tidigare av kommunen mottagna ensamkommande barn som år 2019 blir 20 år. De bedöms 2019 gå i gymnasiet. För att Salems kommun ska kunna återsöka kostnader hos Migrationsverket som uppstår i samband med kostnader för uppehälle och boende under gymnasietiden bör möjligheten ges att teckna bostadskontrakt i någon form. T ex placering på kommunens stödboende medför kostnader som inte är återsökningsbara från Migrationsverket och är därför kommunalekonomiskt ej fördelaktigt. Därför behöver även planeringen för dessa 20-åringar tas med i det framtida behovet av bostäder.

Ulf Lilja
Socialchef

Sandra Momic
Utredare